

Č. 8174.

Pojištění sociální. — Řízení správní: * § 175 zák. č. 221/24 nestanoví lhůtu pro podávání opravných prostředků uvedených v § 239 téhož zák.

(Nález ze dne 14. října 1929 č. 4.021/28.)

Prejudikatura: Boh. A 7064/28.

Věc: Firma Viliam G. v R. proti župnímu úřadu v Lipt. Sv. Mikuláši o včasnost opravného prostředku.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Proti platebním výměrům okr. nemoc. pojišťovny v Lipt. Sv. Mikuláši, jimiž st-l bylo předepsáno pojistné nemocenské, invalidní a starobní za období od 1. července 1926 do 30. dubna 1927 za jeho zaměstnance, podal st-l stížnost na okresní úřad, poněvadž pojistné to bylo mu předepsáno za 7 dnů v týdnu bez ohledu na to, kolik dnů se skutečně pracovalo. Okr. úřad v Liptovském Sv. Mikuláši odmítl stížnost tu jako opožděnou ve smyslu § 175 zák. č. 221/24 s odůvodněním, že podle data výměrů pojišťovny byl poslední výměr č. 3000/1927 expedován již dne 20. května 1927, takže jej firma dostala nejpozději 24. května, stížnost pak byla dle protokolárního razítka podána až 18. června 1927, následkem čehož zákonem stanovená 15-denní lhůta odvolací nebyla dodržena.

Župní úřad v Lipt. Sv. Mikuláši nař. rozhodnutím nevyhověl dalšímu odvolání stěž. si strany. — — —

Stížnost nepopírá, že st-l opravný prostředek proti výměrům pojišťovny skutečně podal po uplynutí 15 dnů ode dne, kdy výměry ty obdržel, ačkoli na plat. výměrech bylo výslovné poučení, že proti nim možno si stěžovati do 15 dnů po jich doručení, avšak tvrdí, že onen opravný prostředek byl podán včas. Tvrzení to opírá stížnost o §§ 189 a 239 zák. č. 221/24, jež nestanoví žádnou lhůtu, během které jest podati opravný prostředek proti výměru pojišťovny, dokládá, že ani jiný zákon této lhůty nestanoví, a jest proto názoru, že proti výměrům těm možno podávati stížnost kdykoli.

O stížnosti uvážil nss toto:

O opravných prostředcích proti výměrům pojišťoven jedná § 239 zák. z 9. října 1924 č. 221 Sb., jenž stanoví: »O opravných prostředcích proti výměrům nositelů pojištění (§ 189) náleží rozhodovati politickým úřadům, pokud rozhodování není přikázáno soudům. V poslední stolici jest příslušno min. soc. péče. Proti rozhodnutí druhé stolice, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí první stolice, není opravného prostředku. Stížnost do výměru Ústřední soc. pojišťovny rozhoduje přímo min. soc. péče«.

Cit. zákon ani na tomto ani na jiném místě nestanoví preklusivní lhůty, ve které tyto opravné prostředky jest podati. Žal. úřad spatřuje normu, kterou lhůta 15 dnů byla stanovena, v § 175 cit. zák. Předpis tento stanoví: »Pojistné i s úroky může býti vymáháno exekucí soudní na základě vykonatelného plat. výměru. Plat. výměr je vykonatelný,

uplynulo-li od doručení jeho patnáct dnů. Doložku o vykonatelnosti připojí nemoc. pojišťovna».

Ustanovení toto týká se jediné výměru platebních, takže by je již proto nebylo lze považovati za normu upravující lhůtu k podání opravných prostředků proti všem výměrům, na něž se vztahuje cit. § 239. Dle svého obsahu i nadpisu upravuje § 175 jediné vymáhání pojistného. V textu tohoto § není ani slůvka, jež by mluvilo pro názor žal. úřadu, že lhůta zde stanovená platí i jako lhůta rekursní. Proti tomuto názoru mluví i zařazení § 175. Je zařazen do části čtvrté »O pojistném a peněžním hospodářství pojišťoven«, kdežto »o řízení a soudnictví pojišťovacím« jedná část pátá, zahrnující §§ 186 a (opětovně cit.) 239.

Je tedy zřejmo, že § 175 neupravuje a nemíní upravit lhůtu rekursní, jež v § 239 není fixována. Použití analogie § 175 vylučuje se již proto, že lhůta zde upravená jest povahy různé od lhůty k podání opravných prostředků. Tato jest preklusivní, t. j. její zmeškání má za následek vyloučení procesního úkonu strany, kdežto ona této povahy nemá, jest prostou lhůtou pariční, jejímž uplynutím nastává právní účinek nezávisle na činnosti či nečinnosti strany. Ostatně tu není ani vnější souvislosti nebo souběžnosti lhůty § 175 s lhůtou pro opravné prostředky, ježto vykonatelnost výměru se nekryje s jeho právní mocí, jež nastává jeho nenaříkáním nebo vyčerpáním pořadu stolic. Ustanovuje § 161 odst. 2, že povinnost platiti pojistné jest nezávislá na tom, byl-li příspěvek vyměřen a nabyt-li plat. výměr právní mocí.

Jest tedy názor úřadu, že § 175 jest stanovena lhůta pro opravné prostředky uvedené v § 239, v rozporu se zákonem a bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss. — — —

Č. 8175.

Pojištění nemocenské. — Spořitelny: Podléhají zaměstnanci obecní spořitelny nemocenské povinnosti pojistné podle zák. č. 689/20?

(Nález ze dne 14. října 1929 č. 6252.)

V ě c: Okresní nemocenská pojišťovna v D. proti ministerstvu sociální péče o nemocenské pojištění.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Ve sporu vzniklém mezi okr. nemoc. pokladnou v D. a D-skou spořitelnou o nemoc. pojistnou povinnost zaměstnanců spořitelny rozhodla osp v D. výměrem z 23. září 1925, že zaměstnanci D-ské spořitelny a to pojistné povinnosti ve smyslu zák. z 30. března 1888 č. 33 ř. z. nepodléhají, ježto zřízení spořitelny bylo dle stanov obci D-ské za jejího ručení povoleno a shora jmenované úředníky a zřízence lze považovati za zaměstnance v službách obce, kteří majíce v případě onemocnění proti zaměstnavateli nárok na plné služné po dobu jednoho roku dle § 3 zák. č. 689/20 nemoc. pojistné povinnosti nepodléhají. Nař. rozhodnutím byl tento výměr v pořadu instančním z jeho důvodů potvrzen.